

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ПУЛЮЯ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ І ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА ФІНАНСІВ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
ЛЮБЛІНСЬКА ПОЛІТЕХНІКА**

*Матеріали
Всеукраїнської наукової конференції
за міжнародної участі*

**«ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ У
СЕРЕДОВИЩІ ГЛОБАЛЬНО ОРІЄНТОВАНОГО
ТРАНСФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ»**

ТЕРНОПІЛЬ – 2015

УДК 330:336:338
ББК 65

Матеріали Всеукраїнської наукової конференції за міжнародної участі «Перспективи розвитку економічних систем у середовищі глобально орієнтованого трансформаційного простору» (Тернопіль, 6 травня 2015р.) / Міністерство освіти і науки України, Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя. – Тернопіль: Крок, 2015 – 170 с.

ПРОГРАМНО-ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Голова: **Рогатинський Р.М.** – проректор з наукової роботи ТНТУ ім. І.Пулюя, д.т.н., професор

Співголови: **Jolanta Sloniec** – PhD. eng., Assistant Professor, Deputy Dean of the Faculty of Management, Lublin University of Technology, Poland, **Панухник О.В.** – д.е.н., професор, зав. кафедри економіки та фінансів, **Рудакевич М.І.** – д.н.держ.упр., професор кафедри економіки та фінансів, **Длугопольський О.В.** – д.е.н., професор кафедри економічної теорії ТНЕУ.

Члени: **Ціх Г.В.** – к.е.н., доцент, декан ФПД; **Винник Т.М.** – к.е.н., доцент; заступник декана ФПД; **Хрупович С.Є.** – к.е.н., доцент; **Константюк Н.І.** – к.е.н., доцент; **Кудлак В.Я.** – к.е.н., доцент; **Тимошик Н.С.** – к.е.н., доцент; **Маркович І.Б.** – к.е.н., ст. викладач; **Ониськів В. О.** – к.е.н. асистент; **Подвірна Т.В.** – к.е.н., інженер; **Фещин І.М.** – старший лаборант

Відповідальні за випуск

Панухник О.В. – д.е.н., професор, зав. кафедри економіки та фінансів;
Константюк Н.І. – к.е.н., доцент, науковий секретар конференції

Рекомендовано до друку Вченою радою факультету економіки і підприємницької діяльності Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя, протокол № 6 від 16.04.2015р.

Збірник містить матеріали Всеукраїнської наукової конференції за міжнародної участі «Перспективи розвитку економічних систем у середовищі глобально орієнтованого трансформаційного простору», яка відбулася 6 травня 2015 року в Тернопільському національному технічному університеті імені Івана Пулюя на базі кафедри економіки та фінансів. Даний випуск включає доповіді з пленарного засідання та з секцій «Економічні системи в теоретичних концепціях економічної науки», «Формування ефективних моделей управління економічними системами мікрорівня», «Регіональний вимір трансформаційних процесів економічних систем», «Інституційне забезпечення розвитку економічних систем у національних та міждержавних вимірах».

УДК 330:336:338
ББК 65

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори.

ISBN

© Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, 2015

ЗМІСТ

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ	7
Бицюра Леонід. ПОЗИТИВНИЙ ІМІДЖ ЯК ЗАПОРУКА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ	7
Панухник Олена. ГЛОБАЛЬНА ПЕРСПЕКТИВА УКРАЇНИ: ТЕРНИСТИЙ ШЛЯХ ДО СТАЛОГО РОЗВИТКУ	10
Іло Глонті. ДОСВІД ГРУЗИНСЬКИХ РЕФОРМ ДЛЯ УКРАЇНИ	13
Длугопольський Олександр. СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ ТА ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВНЗ	16
Павлов Максим. РЕФІНАНСУВАННЯ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ: НЕОБХІДНІСТЬ ЧИ ЗЛОВЖИВАННЯ	18
Рудакевич Марія. ЕКОНОМІЧНА ЕТИКА В КОНТЕКСТІ ПАРАДИГМИ СОЦІАЛЬНОЇ ЕТИКИ Й МОРАЛІ	20
СЕКЦІЯ 1. ЕКОНОМІЧНІ СИСТЕМИ В ТЕОРЕТИЧНИХ КОНЦЕПЦІЯХ ЕКОНОМІЧНОЇ НАУКИ	23
Артеменко Людмила, Ціх Галина. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ	23
Дячун Ольга. ЕВОЛЮЦІЯ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ	26
Левицький Віталій. КОНЦЕПЦІЇ МАКРОЕКОНОМІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ	28
Піняк Ірина. ТРАЄКТОРІЇ РОЗВИТКУ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ	31
Подвірна Тетяна. ОСНОВНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ НОВОЇ ТЕОРІЇ ТОРГІВЛІ	34
Равлик Наталія. ІННОВАЦІЙНИЙ ХАРАКТЕР РОЗВИТКУ СУЧАСНИХ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ	37
СЕКЦІЯ 2. ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНИХ МОДЕЛЕЙ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМИ СИСТЕМАМИ МІКРОРІВНЯ	40
Березівська Ольга, Панухник Олена, НЕОБХІДНІСТЬ ОЦІНКИ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	40
Биньковська Вікторія, Радинський Сергій. ФОРМИ І МЕТОДИ ФІНАНСОВОГО ОЗДОРОВЛЕННЯ ПІДПРИЄМСТВА	43
Бісюк Марія-Наталія, Панухник Олена. СУТНІСТЬ ТА НЕОБХІДНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ДІАГНОСТИКИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	46

Болотянська Галина. ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ФІНАНСОВОГО МЕХАНІЗМУ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ТА РЕФОРМ	49
Борисевич Олег, Константюк Наталія. ПРИБУТОК ЯК РЕЗУЛЬТАТ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	51
Босюк Микола. ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ	53
Вовк Богдана, Шведа Наталія. МЕХАНІЗМ АНТИКРИЗОВОГО ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ	55
Голод Марія, Машлій Галина. КОНЦЕПЦІЇ КОНТРОЛІНГУ В СИСТЕМІ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ	58
Колосівська Валентина, Константюк Наталія. АНАЛІЗ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВА	61
Колосівська Олеся, Константюк Наталія. ОЦІНЮВАННЯ СТРУКТУРИ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МАЙНА ПІДПРИЄМСТВА	63
Левченко Ольга. МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЛОГІСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ	66
Лесик Юлія, Рудакевич Марія. ЕКОНОМІЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ ФІНАНСОВОГО РИЗИКУ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ЙОГО ДОПУСТИМОГО РІВНЯ	69
Мазур Олег, Константюк Наталія. ТЕОРЕТИЧНІ КОНЦЕПЦІЇ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ПІДПРИЄМСТВ	72
Мандзин Ірина, Машлій Галина. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ КОНДИТЕРСЬКОЇ ГАЛУЗІ В УКРАЇНІ	75
Мархоцька Марія. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ЯК ДІЄВИЙ ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРОДУКЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ ТОВАРОВИРОБНИКІВ	77
Мединська Леся, Шведа Наталія. ОСОБЛИВОСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ У СФЕРІ ВИРОБНИЦТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ	79
Нагорняк Ірина. АНАЛІЗ МЕТОДІВ ТА ВИБІР КРИТЕРІЇВ ОЦІНКИ РІВНЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ СУЧАСНИХ ПІДПРИЄМСТВ	82
Никитюк Юлія. МАРКЕТИНГОВА РЕСТРУКТУРИЗАЦІЯ ПІДПРИЄМСТВ	85
Поліщук Наталія, Панухник Олена. ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА	86
Пелехата Христина. УДОСКОНАЛЕННЯ КОНТРОЛЮ ВИДАТКІВ	

БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ	90
Петруніна Вероніка, Константюк Наталія. АНАЛІЗ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КРЕДИТНИХ ОПЕРАЦІЙ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ	91
Полеха Вікторія. АНАЛІЗ РЕКЛАМНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	93
Радинський Сергій, Фроленко Роман. УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА	95
Рацюк Анастасія, Машлій Галина. СУТНІСТЬ АНТИКРИЗОВОГО ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ	98
Садляк Христина, Мишковець Ірина. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМ ПЛАНУВАННЯМ НА ПІДПРИЄМСТВІ	100
Столярик Тетяна. РЕЗЕРВИ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	103
Соломка Валерія. ЗБУТОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА	104
Якимець Ольга, Панухник Олена, ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВА НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ	106
СЕКЦІЯ 3. РЕГІОНАЛЬНИЙ ВИМІР ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ	110
Василюк Андрій. ЦИКЛІЧНИЙ І СПІРАЛЬНИЙ РОЗВИТОК МАШИНОБУДУВАННЯ РЕГІОНУ	110
Ониськів Віталій. АНАЛІЗ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БЮДЖЕТОФОРМУЮЧИХ ПІДПРИЄМСТВ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ	111
Панухник Яна ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ РОЗВИТКУ БІЗНЕС-СТРУКТУР МУНІЦИПАЛЬНИХ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ НА РІВЕНЬ ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНСТИТУЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА В УКРАЇНІ	114
СЕКЦІЯ 4. ІНСТИТУЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ У НАЦІОНАЛЬНИХ ТА МІЖДЕРЖАВНИХ ВИМІРАХ	118
Бажанова Наталія. РЕЙДЕРСТВО, ЯК ЗАГРОЗА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ	118
Винник Тетяна. ОСВІТА ЯК ДЕТЕРМІНАНТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ У СУСПІЛЬСТВІ	120
Гнатишин Роман. ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ІНВЕСТУВАННЯ В УКРАЇНІ	122
Константюк Наталія. ОСНОВНІ НАПРЯМКИ РЕФОРМУВАННЯ	

ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ	125
Крамар Ірина. ОСОБЛИВОСТІ СПІВПРАЦІ УКРАЇНА-НАТО	127
Кудлак Віталій. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В УКРАЇНІ	129
Литвин Олександр. ЖИТЛОВО-ОРЕНДНИЙ НАПРЯМ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЖИТЛОВО-КООПЕРАТИВНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	132
Лужняк Христина, Ціх Галина. ЕКОНОМІКА ОСВІТИ ЯК ГАЛУЗЬ ЕКОНОМІКИ ТА ЕКОНОМІЧНА НАУКА	134
Мариненко Наталія. ОСНОВНІ АСПЕКТИ АДАПТАЦІЇ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЇ БАЗИ УКРАЇНИ ДО ЗАКОНОДАВСТВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	137
Маркович Ірина. ОСОБЛИВОСТІ ГЛОБАЛЬНОЦЕНТРИЧНИХ ЗМІН У СУЧАСНОМУ СВІТОВОМУ ПОРЯДКУ	140
Мишковець Ірина. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИ РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ	141
Нагорняк Галина, Нагорняк Ірина. ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ ПРОГРАМНОГО ПРОДУКТУ ЯК ОБ'ЄКТА ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ У ЦИФРОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ	144
Олексій Марія. ВЕЛИКА ДЕПРЕСІЯ – МАСШТАБИ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	146
Радинський Сергій, Фроленко Роман. ПРОБЛЕМАТИКА ТА ПЕРСПЕКТИВИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	149
Сидяга Богдан. АНАЛІЗ РОЗВИТКУ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ	152
Снігур Аліна. СВІТОВА ВАЛЮТНО-ФІНАНСОВА СИСТЕМА ТА ЕТАПИ ЇЇ ЕВОЛЮЦІЇ	155
Стус Володимир, Хрупович Світлана. ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ СВІТОВИХ ЦІН НА НАФТУ	157
Тимошик Наталія. ОПТИМІЗАЦІЯ ВИДАТКОВОЇ ЧАСТИНИ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ	159
Химич Ірина. ОЦІНКА ФОНДОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ В МАКРОЕКОНОМІЧНОМУ ВИМІРІ	162
Черній Ігор. DOLCE VITA УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ	165
Юрик Наталія, Зяйлик Марія. ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНІ КОМАНДИ ТА ЇХ РОЛЬ У ДІЯЛЬНОСТІ МІЖНАРОДНИХ ПІДПРИЄМСТВ	167

«Купальська феєрія», кулінарний фестиваль «Коропфест», Всеукраїнський фестиваль лемківської культури «Дзвони Лемківщини», Всеукраїнське фольклорно-мистецьке свято «В Борщівському краї цвітуть вишиванки» та фестиваль борщу «Борщ'ів»).

Необхідність формування власного іміджу окремого регіону та посилення елементів упізнавання українських територій очевидна – привертання уваги до регіону дає можливість захищати інтереси громади, покращувати інвестиційний клімат, отримувати додаткові ресурси для розвитку регіональної економіки, підвищити рівень і якість життя населення, сприяє збереженню пам'яток історико-культурної спадщини. Світова практика регіонального іміджування демонструє свою економічну і політичну ефективність, що створює можливості для формування конкурентоспроможного регіону і підтримки національного бізнесу. Більше того, просування іміджу регіонів – перспективний шлях подолання труднощів у формуванні іміджу України в цілому.

Панухник Олена

Тернопільський національний технічний університет ім. І. Пулюя

ГЛОБАЛЬНА ПЕРСПЕКТИВА УКРАЇНИ: ТЕРНИСТИЙ ШЛЯХ ДО СТАЛОГО РОЗВИТКУ

*Глобалізація не повинна стати
новою різновидністю колоніалізму*
Папа Римський Іоанн Павло II

Філософське осмислення майбутнього людства має давню історію: від Біблії до релігійно-філософських поглядів С. Булгакова про духовно-онтологічну єдність трансцендентального людства [1], ноосферного глобального розвитку В. Вернадського [2], «Діалектики природи» Ф. Енгельса, еволюційно-біологічних ноогеничних схем, які стверджують прогрес природи і суспільства, П. Тейяра де Шардена [3]. Основною силою, що формує ноосферу, за В. Вернадським, є зростання наукового знання: «Біосфера ... переходить у новий еволюційний стан – у ноосферу, перетворюється науковою думкою соціального людства» [4].

Згідно низки теорій і концепцій глобалізації [5], народи Європи, починаючи з VIII століття, здійснюють грандіозну трансформацію в технологічній, економічній, соціальній,

науковій та інших сферах – людство виходить на принципово новий щабель розвитку, «вступає у новий світ». Дані масштабні взаємозалежності в політичних і економічних колах отримали назву «економічна глобалізація» (від англ. «globe» – глобус, земний шар), з подальшим поширенням даного поняття на інші боки суспільного життя: від фінансової глобалізації до культурної, і не торкнулися лише, мабуть, релігійної.

У дослідженні «Глобальна економіка в перехідний період», підготовленому групою англійських, канадських, американських економістів, підкреслюється, що «перетворення економіки в глобальну не означає загального динамізму розвитку; скоріше воно веде до одночасного виділення високо динамічних систем і розширення числа стагнуючих, що і так уже слабкі і перебувають у невідгданому становищі» [6].

Сучасні прогресивні процеси глобалізації, мегарегіоналізації та маргіналізації відбуваються поряд з одночасним загостренням негативних економічних явищ: зростанням рівня диференціації розвитку різних країн; нерівномірністю і несправедливістю розподілу і доступу до ресурсів; структурною деформацією та диспропорціями розвитку національних соціально-економічних систем; посиленні ролі неформальних інституцій та організацій. Серед останніх особливо деструктивним є підвищення рівня ілlegalізації (тінізації) та криміналізації економіки, поширення корупційної діяльності та проявів несумлінної конкуренції.

Україна в досяжному для огляду майбутньому (перша чверть XXI століття) не спроможна наздогнати США та країни ЄС за рівнем міжнародної конкурентоздатності, виробництва ВВП на душу населення, продуктивності праці, ефективності виробництва. Отже, інтеграція економічної системи України в глобальний простір повинна спиратися на максимальне використання інформаційних, інтелектуальних ресурсів і наявного науково-технічного потенціалу. В умовах глобалізації ринкові трансформації можуть бути ефективними лише в разі їх органічного поєднання з технологічними проривами і системними перетвореннями. Об'єктивно в Україні існують основні передумови для економічних і технологічних проривів на локальному рівні і в окремих секторах економічної системи [6].

Однак, трансформаційні зміни розвитку нашої держави відбуваються пліч-о-пліч з процесом формування стійкого і системного за характером прояву взаємозв'язку між тіншовим та офіційним секторами економіки, взаємопроникненням та інтеграцією тіншового і, навіть, кримінального секторів в легальну економіку внаслідок недостатньо ефективного процесу трансформації соціально-економічної системи та недосконало й нераціонально побудованого її інституціонального базису. Питання зміцнення економічної безпеки у межах

реалізації сучасних напрямків соціально-економічного розвитку з врахуванням інтересів майбутнього зростання в умовах глобалізації набуває гострої актуальності в нашій країні [7].

Здавалося, вже давно складена політична карта світу, визначені торговельні шляхи та напрямки економічних зв'язків між країнами світу – розподіл світового економічного простору та сфер впливу ніби як відбувся. Однак, після двох світових війн, чорнобильської катастрофи і розпаду СРСР, Україна знову втягнута у вир воєнних дій, серйозну політичну, економічну та соціальну кризу. Останні події на сході України доводять, що процеси розширення свого економічного простору з застосуванням сили окремі країни у світі ще не завершили.

Критики глобалізації стверджують, що цей процес збільшує нестабільність країн, які розвиваються, і їх уразливість впливає на місцеві культури та наносить шкоду навколишньому середовищу. Глобалізація сприяє росту соціальної нестійкості у світі і може стати новим різновидом колоніалізму.

Необхідно зазначити, що в економіці України розвиваються всі ті негативні явища, які притаманні ендогенному типу розвитку економічної системи.

Тривалий господарський застій, руйнівний військовий конфлікт, вплив неформальних інституцій, включаючи тіньову економіку та корупцію, порушення екологічної безпеки – основні проблеми, що гостро постають на сучасному етапі розвитку нашої країни. Такий шлях до процвітання у глобалізованому середовищі, що руйнує навколишнє середовище і залишає велику частину населення за межею бідності, не сприймається як шлях до сталого розвитку людства.

Крім усього, він призводить до зниження рівня економічної безпеки та національної конкурентоспроможності країни, спричиняє структурні деформації та диспропорції соціально-економічної та екологічної системи і, як наслідок, загрожує мегарегіональній і глобальній безпеці.

Ресурси нації мають бути мобілізовані на становлення України як одного з центрів постіндустріального розвитку європейської цивілізації шляхом розбудови ліберально демократичної країни з соціально-ринковою економікою, де соціальне благополуччя, здоров'я, освіта людини, її свобода та екологічна безпека для життя будуть головною турботою держави. В умовах світової глобалізації економіки, регіональної інтеграції та загострення нових форм кризових явищ, Україна має пройти важкий шлях трансформаційних процесів усіх рівнів розвитку національної економічної системи, відновлення та розвитку всіх сфер життєдіяльності суспільства.

Таким чином, глобальна доля України залежатиме від її спроможності віднайти новий критичний шлях майбутнього поступу, свою особливу модель глобального інтегрування та розвитку національного господарства, що враховує гостроту обставин нашого сьогодення.

Список використаних джерел:

1. Шевчук О. Б. Інформаційно-глобалістичні аспекти «Філософії господарства» С.М. Булгакова / О.Б. Шевчук // Економіка і прогнозування. – 2003. – № 2. – С. 55-65
2. Вернадский В.И. Философские мысли натуралиста / В.И. Вернадский. – М.: Наука, 1988
3. Тейяр де Шарлен П. Феномен человека / П. Тейяр де Шарлен. – М.: Наука, 1987
4. Вернадский В.И. Очерки геохимии / В.И. Вернадский. – М.: Наука, 1989. – 320 с.
5. Моисеев Н.Н. Информационное общество как этап новейшей истории / Н.Н. Моисеев // Свободная мысль. – 1996. – № 1. – С. 76-82
6. Гончаров Ю.В. Світ. Європа. Україна: Трансформація економіки та інтеграція / Ю.В. Гончаров, Ю.О. Петін, О.М. Сальник. – К.: Знання України, 2007. – 504 с.
7. Флейчук М.І. Легалізація економіки та протидія корупції у системі економічної безпеки: теоретичні основи та стратегічні пріоритети в умовах глобалізації / М.І. Флейчук. – Львів: Ахілл, 2008. – 660 с.

Іло Глонті

Головний координатор клубу молодих реформаторів, Грузія

ДОСВІД ГРУЗИНСЬКИХ РЕФОРМ ДЛЯ УКРАЇНИ

В Україні йде величезний процес, дуже складний процес, адже Україна - величезна держава в порівнянні з тією ж Грузією. Я не кажу, що це завадить провести реформи - можливо, вони навіть пройдуть успішніше, особливо якщо вчитися на наших помилках. Призначили Еку Згуладзе і кілька місяців про неї нічого не чули, а я просто знаю, що вона закрита людина: вона мовчки працює, мовчки перевертає світ. Я знаю, що в Міністерстві юстиції відбувається, я ж працював раніше з членами цієї команди. Процеси йдуть, потрібно просто почекати. Звичайно, за цей рік можна було більше зробити, але ті люди, яких я знаю особисто, чесно стараються.

Без перемоги над корупцією не вийде нічого. Про це всі говорять і ця думка вже затоптана, але, як би банально не звучало, без перемоги над корупцією не провести реформи і не перемогти у війні за Донбас. Корупція гальмує все. Величезний бюрократичний апарат -